

Tereza Mašlová, Rudolf II. v obraze německy psané krásné literatury a dramatu 19. a 20. století, České Budějovice 2015, 97 s. (Diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích)

Posudek vedoucího diplomové práce

Přestože konstrukcí obrazu Rudolfa II. v uměleckých dílech byla věnována zvláště v posledních letech badatelská pozornost domácích i zahraničních autorů, nabízí zvolená tematika další výzkumné možnosti, jež dosud nebyly zcela využity. Tereza Mašlová se po konzultacích se specialisty na dějiny německých literatur správně rozhodla, že se pokusí vystihnout obraz Rudolfa II. ve třech jazykově nečeských dílech, která přinášejí z různých úhlů svébytný umělecký pohled na životní osudy habsburského panovníka. Metodologicky se přiměřeně opírala zvláště o postupy uplatněné vídeňskou historičkou Martinou Fuchsovou, které v českém prostředí rozvinula Jitka Rauchová.

Aby mohla autorka zaujmout stanovisko k umělecké podobě Rudolfa II., musela se nejprve seznámit se stavem historiografického poznání rudolfínské doby a jejího hlavního hrdiny od poslední třetiny 19. století do současnosti. Ačkoliv zjištěné poznatky přehledně utřídila a vyložila v těch částech spisu, v nichž se zabývala historiografickým obrazem Rudolfa II. od narození po smrt, jeho sociálního okolí a rezidenčního města, jsou některé části zbytečně rozsáhlé a málo koherentní (zvláště výklad o rezidenčním městě by jistě bylo možné podstatně krátit). Tuto výhradu vznáším především proto, že hlavním cílem diplomové práce jistě nebylo vykreslit historiografický obraz panovníka, ale zjištěné poznatky využít pro porovnání s jeho uměleckou podobou ve vybrané literární tvorbě. Na druhé straně musím ocenit, že diplomantka se podrobně seznámila se všemi podstatnými monografickými pracemi, které utvářely historiografický kontext rudolfínského bádání, včetně základních děl z dějin umění a alchymie.

V protikladu k historiografické podobě Rudolfa II. a jeho doby by si výklad o faktografických a uměleckých prostředcích, které použili německy píšící autoři ke konstrukci svého obrazu panovníka, vyžádal zevrubnější interpretační pozornost. Jistě zajímavý rozbor Grillparzerova dramatu *Ein Bruderzwist in Habsburg*, Meyrinkova románu *Der Engel vom westlichen Fenster* a Perutzovy prózy *Nachts unter der steinernen Brücke* přece jen působí svým rozsahem a záběrem v kontextu celé práce jako závěrečný přívěšek. Navzdory této výhradě vítám autorčinu snahu po objasnění individuálních východisek všech zvolených autorů k uměleckému uchopení osobnosti vladaře a jeho doby, které v mnoha ohledech

předběhly směřování historiků a historiček, ať šlo o Grillparzerův důraz na zobrazení Rudolfa II. jako člověka v manýristickém labyrintu, na Meyrinkovu snahu dobrat se k myšlenkovému světu stejného vladaře ponorem do sporů mezi alchymisty na jeho dvoře, nebo o Perutzovo nadšení magickým kouzlem Židovského města v rudolfínské Praze. Cenné závěrečné zjištění, že obraz Rudolfa II. v německy a česky psaných dílech či filmovém zpracování se příliš neliší, by bylo vhodné opřít o širší srovnávací rámec (postrádám ku příkladu hlubší vhled do statí M. Koldinské, o jejichž metodologickém a obsahovém přínosu by se autorka mohla blíže zmínit při obhajobě).

Diplomová práce je napsána kultivovaným jazykem. Drobnější pravopisné chyby a překlepy zůstaly na s. 11, 14, 19, 32, 35, 40, 53, 60, 89, 93; více pozornosti by si zasloužila závěrečná kontrola poznámkového aparátu, včetně zkrácených citací a odstranění zbytečných překlepů v osobních jménech (s. 31, 60 – Häusler, nikoliv Hauser). Práci citovanou v poznámce 122 nemohla autorka využít, protože ještě nevyšla (vyjde v únoru, leč bude mít jiný název, než autorka uvádí).

Diplomovou práci Terezy Mašlové doporučuji k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným výhradám koncepčního, interpretačního a formálního rázu ji navrhuji hodnotit již stupněm **velmi dobře**.

České Budějovice 30. 01. 2015

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.

